

**Gemeente
Haarlem**

Resultaten participatie

Pilot omgevingsplan Spaarnesprong

6 september 2021

Adna Hasic, Nanno Brink

Afdeling OMB

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Ideeën vanuit de wijk	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Ideeën per thema	6
3.	Ideeën van ketenpartners	10
3.1	Erfgoed	10
3.2	Veiligheid en gezondheid	11
	Bijlage 1	13
	Bijlage 2	18

1. Inleiding

Algemeen

In maart 2018 is de ontwikkelvisie Spaarnesprong vastgesteld. In 2019 is het idee opgevat om binnen de kaders van de visie een omgevingsplan te maken voor Spaarnesprong. De gemeenteraad heeft in september 2019 hiermee ingestemd. De pilot is daarna aangemeld bij het Ministerie voor Milieu en Wonen. Het ministerie heeft in maart 2020 goedkeuring verleend. Hierdoor mag de gemeente gebruik maken van de mogelijkheden van de Crisis- en Herstelwet. Deze wet is de voorloper van de Omgevingswet en geeft gemeenten gelegenheid om te experimenteren met de nieuwe mogelijkheden. Een verdere behandeling over deze materie blijft hier verder buiten beschouwing.

Verhouding participatie visie versus plan

Voor de ontwikkelvisie heeft een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden. Niettemin is een visie van hoger abstractieniveau dan een bestemmingsplan/omgevingsplan. Voor de pilot heeft dan ook binnen de kaders van de visie participatie plaatsgevonden in de vorm van meedenken over de inhoud van het omgevingsplan. Het resultaat van de participatie staat in dit rapport centraal.

Opgehaalde ideeën

De coronacrisis is van invloed geweest op de planning van de pilot. In de zomermaanden van 2020 heeft de participatie online plaatsgevonden. Hiervoor is een projectenpagina gemaakt. In deze periode zijn verschillende ideeën ingediend. De ideeën zijn de afgelopen tijd in drie sessies besproken met de klankbordgroep. Deze groep bestaat uit de wijkraad Scheepmakersdijk en een aantal bewoners. De participatie is begeleid door team Communicatie en het bureau De Wijde Blik.

De ingezonden ideeën zijn intern besproken. Ook heeft overleg plaatsgevonden met de GGD, de Brandweer, Omgevingsdienst IJmond, Erfgoedvereniging Bond Heemschut en de Historische Vereniging Haarlem. De pilot heeft niet echt raakvlakken met de Omgevingsverordening van de Provincie Noord-Holland. In overleg met de provincie zal zij weer worden aangehaakt bij het nog op te stellen voorontwerp omgevingsplan.

Doel notitie: voorstel inhoud op te stellen omgevingsplan

In dit rapport volgt een overzicht van de ingebrachte ideeën voor het omgevingsplan Spaarnesprong. Ook geeft het rapport aan of naar verwachting de betreffende onderwerpen een plek kunnen krijgen in het omgevingsplan en zo ja op hoofdlijnen hoe. De verdiepingsslag vindt plaats bij het opstellen van het omgevingsplan zelf. Hiermee vindt een juridische verankering plaats. Het opnemen van een onderwerp houdt overigens niet in dat het ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Het omgevingsplan verschaft enkel de juridische basis om een uitvoering mogelijk te maken.

De gemeenteraad is bevoegd het omgevingsplan vast te stellen. Doel van de notitie is om instemming te krijgen de opgehaalde ideeën als uitgangspunt te hanteren en verder uit te werken in het omgevingsplan. Om tot uitvoering te komen van een initiatief zijn anderen aan zet. Het daadwerkelijk opstellen van het omgevingsplan zal na de zomer aanvangen (zie volgende alinea). Wij benadrukken dat alleen de ideeën die in lijn liggen met de omgevingsvisie een plek krijgen in het omgevingsplan.

Eén omgevingsplan Centrum

Ondertussen zijn de werkzaamheden gestart om te komen tot een omgevingsplan voor het centrum. De planningen voor de pilot en het omgevingsplan centrum zijn dicht bij elkaar gekomen. Dit komt omdat de pilot vertraging heeft opgelopen door de coronacrisis. Het plangebied van de pilot maakt onderdeel uit van het plangebied Centrum. Het is dan ook logisch om aan één omgevingsplan te werken in plaats van twee. Voor dit omgevingsplan zal overigens ook een participatie- en inspraakplan worden opgesteld. Rekening zal worden gehouden met de reeds gevoerde participatie voor de pilot.

2. Ideeën vanuit de wijk

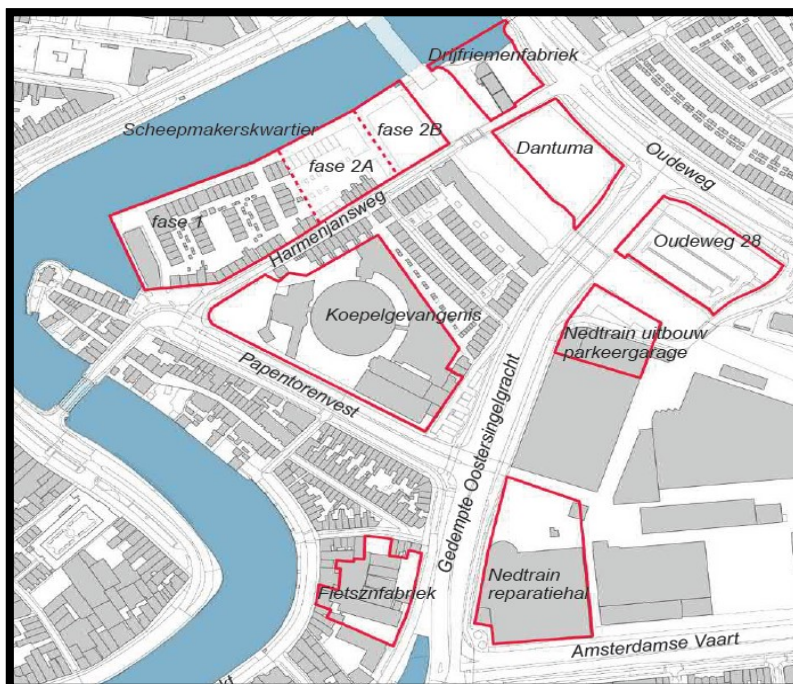
2.1 Algemeen

De verschillende ideeën die zijn ingediend door de wijk zijn onderverdeeld in de volgende thema's:

- Groen & Water
- Wonen & Duurzaamheid
- Leefbaarheid
- Verkeer & Parkeren

In de volgende paragraaf volgt een overzicht van de ideeën per thema. De bijdrage van de interne organisatie is hierin verwerkt. In de Ontwikkelvisie Spaarnesprong zijn het Dantuma-terrein en Oudeweg 2B aangewezen voor woningbouw en/of grotere commerciële functies zoals een kantoor. De vier thema's zijn van toepassing op de twee locaties. Insteek is dan ook bij een ontwikkeling van deze twee terreinen rekening te houden met de thema's. Dit geldt ook voor de ideeën van de ketenpartners (zie hoofdstuk 3).

Voor de locatie Fietszmfabriek is reeds een Stedenbouwkundig Programma van Eisen vastgesteld (SPvE). Het omgevingsplan brengt hier geen wijzigingen in. Recent is besloten om voor de locatie een aparte planologische procedure te voeren gezien de planning voor dit project. Het gebied De Koepel maakt ook geen onderdeel uit van de pilot. Dit is conform de vastgestelde uitgangspunten. Hieronder een overzicht van de betreffende locaties.

Leeswijzer

Per thema volgt een overzicht van de opgehaalde ideeën vanuit de wijk. Deze ideeën zijn op ambtelijk niveau besproken en op enkele punten aangevuld. Na een overzicht hiervan volgt een behandeling of en zo ja hoe de onderwerpen een plek zouden kunnen krijgen in het omgevingsplan. Bij het opstellen van het omgevingsplan volgt een verdiepingsslag. De ideeën zijn ook verwerkt in vier infographics. Zie hiervoor bijlage 1.

2.2 Ideeën per thema

Groen & Water

De rode draad in de ingezonden ideeën is het vergroenen van de versteende wijk. Het verwijderen van onnodige verharding om plaats te maken voor bomen en struiken wordt breed gedeeld. Bij een herontwikkeling, bijvoorbeeld het Dantuma-terrein en Oudegweg 2B, dienen zich kansen aan om groene en schaduwrijke plekken te realiseren. De gemeente heeft beleid voor geveltuintjes en de adoptie van boomspiegels. Dit zou een plek moeten krijgen in het omgevingsplan. Op landelijk niveau is er een zogeheten lijst met invasieve plantsoorten. Deze planten verdringen de inheemse soorten en zouden niet toegepast mogen worden in de openbare ruimte. Voorbeeld hiervan is de Japanse duizendknoop. Ook vanwege het risico van uitzaaiing zouden deze planten niet voor moeten komen in de tuinen van de bewoners. Men ziet graag een wandelpromenade langs het Spaarne. De ontwikkelvisie gaat uit van het terugbrengen van het water in het gebied. Dit uitgangspunt kan op steun rekenen van de wijk.

Mogelijkheden omgevingsplan

Opsomming van de bovenstaande ideeën:

1. Vergroenen van de wijk
2. Vergroenen bij herontwikkeling
3. Wandelpromenade
4. Geveltuintjes en boomspiegels
5. Verbod op invasieve soorten.

Reactie:

In het omgevingsplan is een uitwisseling van activiteiten mogelijk. Bijvoorbeeld dat op gronden met de bestemming Verkeer ook groenvoorzieningen en het realiseren van water zijn toegestaan. Een wandelpromenade valt hiermee binnen de regels. Ook stuiten toekomstige groen- en waterinitiatieven zo niet op de regels van het omgevingsplan. Het plan kan voorschriften bevatten voor de herinrichting van de openbare ruimte. Denk bijvoorbeeld aan het gebruiken van inheems groen (conform het Ecologisch Beleidsplan) en het realiseren van een schaduwrijke plek. Hetzelfde geldt voor grote bouwprojecten. De regels van het omgevingsplan kunnen verwijzen naar het beleid voor geveltuintjes en de adoptie van boomspiegels. Het verbod op invasieve plantsoorten is geregeld door een Europese verordening. Deze verordening heeft rechtstreekse werking. Het omgevingsplan kan hiernaar verwijzen.

Wonen & Duurzaamheid

De wijk kan verduurzamen, bijvoorbeeld door middel van zonnepanelen. De panelen moeten wel zorgvuldig worden ingepast omdat het gebied onderdeel uitmaakt van het beschermd stadsgezicht. De afgelopen jaren heeft Nederland te maken met perioden van extreme regenval. Door het verminderen van het verharde oppervlakte kan het regenwater beter worden opgevangen. Het idee is dan ook geopperd om regels te stellen aan het verhard van tuinen. In de wijk worden veelal kleine woningen in het duurdere segment gerealiseerd. De wens bestaat om voor meer doelgroepen te bouwen en minimale oppervlaktes voor woningen te hanteren. Bij nieuwbouw moet rekening worden gehouden met duurzaamheid, klimaatadaptatie en gezondheid. Het geluid van de treinen wordt als hinderlijk ervaren.

Mogelijkheden omgevingsplan

Opsomming van bovenstaande ideeën:

1. Verduurzamen door onder andere zonnepanelen;
2. Verminderen verhard oppervlak tuinen;
3. Bouwen voor meerdere doelgroepen;
4. Rekening houden met gezondheid en klimaatadaptatie;
5. Verminderen geluid treinen.

Reactie:

Op dit moment wordt het beleid voor het plaatsen van zonnepanelen in beschermd stadsgezicht en op monumenten geactualiseerd. Het beleid kan een plek krijgen in de regels van het omgevingsplan. Voor het beperken van de verhardingen in tuinen kunnen regels worden opgesteld. Bijvoorbeeld door het hanteren van een maximaal percentage aan verharding in de achtertuin. Het is denkbeeldig om voor percelen met een kleine tuin een uitzondering te maken. De regeling zal in samenhang met het beleid voor geveltuintjes en de adoptie van boomspiegels mogelijk stimulerend werken wat betreft het vergroenen van de wijk.

Haarlem hanteert voor woningbouw de welbekende regel '40/40/20'. Daarnaast geldt de 'Nota kaders instrumenten sociale woningbouw en middensegment'. Deze nota bevat de minimale oppervlaktes voor woningen. Het beleid kan, wanneer er sprake is van nieuwbouw van meerdere woningen, worden opgenomen in de regels van het omgevingsplan. In de regels voor nieuwbouw kunnen gezondheid en klimaatadaptatie een plek krijgen. De regels kunnen evenwel niet meer eisen dan het Bouwbesluit voorschrijft. Het omgevingsplan kan geen regels bevatten voor het verminderen van het bestaande geluid van de treinen. Wel kunnen in de betreffende bestemmingen regels worden opgenomen die het mogelijk maken om geluidswerende voorzieningen te treffen.

Leefbaarheid

Er zijn verschillende ideeën geopperd om de leefbaarheid van de wijk te verbeteren. Denk aan het realiseren van een buurthuis, winkels voor de eerste levensvoorziening, een supermarkt, sport- en speelvoorzieningen, braderie, themamarkt, ontmoetingsplekken en behoud van de Oerkap. Bij nieuwbouw van een appartamentencomplex kan rekening worden gehouden met extramurale zorg door fysiek ruimte te reserveren in dit complex.

Mogelijkheden omgevingsplan

Opsomming van de ideeën:

1. Realiseren van voorzieningen;
2. Behoud Oerkap;
3. Extramurale zorg.

Reactie:

Algemene zorgplichten in het plan helpen bij het in stand houden en verbeteren van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Deze plichten moeten in acht worden genomen bij ontwikkelingen in de wijk. Voor de beeldvorming is in bijlage 2 een voorbeeld zorgplicht opgenomen. Ook kunnen voorwaarden aan de bouwmogelijkheden worden gekoppeld. Bijvoorbeeld de wens om rekening te houden met extramurale zorg wanneer voor een bepaalde doelgroep wordt gebouwd. Advies hierbij is om dit in overleg met de ontwikkelaar te doen om zo maatwerk mogelijk te maken. Sport- en speelvoorzieningen kunnen een plek krijgen bij een herinrichting (naast het toevoegen van groen). Dit geldt ook voor ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.

De bestemmingen voor de percelen kunnen het realiseren van een buurthuis, met een nader afwegingsmoment, in bijvoorbeeld een bestaand gebouw toestaan. Dit geldt ook voor winkels. Conform de ontwikkelvisie is de Papentorenvest aangemerkt als plint met gemengde functies. Het huidige bestemmingsplan staat bedrijvigheid en dienstverlening toe, maar in beginsel geen detailhandel. Indien de mogelijkheden worden uitgebreid met detailhandel is het volgende van belang. In het Detailhandelsbeleid (Detailhandelsvisie Haarlem Winkelstad) is opgenomen prioriteit te geven aan hoofdwinkelgebieden. Initiatieven in kleinere winkelcentra die voorzien in uitbreiding van winkels zijn onder voorwaarden mogelijk. De vastgestelde hoofdwinkelstructuur, waar sprake is van een concentratie aan winkels, mag niet worden aangetast. Spaarnesprong behoort vooralsnog niet tot een hoofdwinkelgebied.

Het winkelgebied Amsterdamstraat is nabij gelegen en maakt onderdeel uit van de hoofdwinkelstructuur. Het winkelcentrum bestaat uit circa 45 winkels. Veel winkels verkopen niet dagelijkse producten. Ook is er een supermarkt en een aantal speciaalzaken. Het beleid van de gemeente is gericht op het versterken van wijkwinkelcentra (zie ook de Economische Visie, hoofdstuk Ondernemerschap). De ontwikkelvisie Spaarnesprong geeft aan dat aantasting van omliggende voorzieningen- en winkelclusters, o.a. de Spaarnwouderstraat en Amsterdamstraat voorkomen moet worden.

Het verdient dan ook aanbeveling om alleen winkels toe te staan die gericht zijn op de eerste levensbehoeften. Denk hierbij aan een bakker, slager en groenteboer. Wel moet het goed gemotiveerd worden. Dit is nodig in het kader van de Europese Dienstenrichtlijn. Het toestaan van een bepaald categorie winkels moet noodzakelijk en evenredig zijn. Ook moet er sprake zijn van non-discriminatie (verbod op het beschermen van bedrijven om enkel concurrentie te voorkomen). Om aan te tonen dat er geen aantasting plaatsvindt van de hoofdwinkelstructuur is het raadzaam om, wanneer een initiatief zich aandient, een onderzoek te verlangen naar de distributieve marktruimte.

Bestaande winkels krijgen uiteraard een positieve bestemming in het omgevingsplan. Een supermarkt ligt niet voor de hand. Bij De Koepel gaat reeds een buurtsuper komen. Daarnaast is de verwachting dat bij de herontwikkeling van de Oostpoort een supermarkt wordt gerealiseerd. Ook staat een uitbreiding van het Prinses Beatrixplein (hoofdwinkelstructuur), waar een supermarkt is gevestigd, op de rol. Andere mogelijkheid is om het onder voorwaarden toestaan van daghoreca, eventueel met een kleinschalig terras.

De regels bij de bestemmingen - met name de bestemming Verkeer - kan standplaatsen toestaan voor het houden van bijvoorbeeld een themamarkt. Overigens is op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening hier een vergunning voor nodig. Het huidige gebruik van de Oerkap krijgt een plek in de bestemming en de regels van het omgevingsplan.

Verkeer & Parkeren

Het ontbreekt aan goede fietsenstallingen in de wijk. Ook bestaat conform de ontwikkelvisie de behoefte aan ondergronds parkeren. Zo kan de wijk verder vergroenen en het water teruggebracht worden. Als op het perceel van NedTrain een parkeergarage wordt gerealiseerd, zouden bewoners daar graag tegen gereduceerd tarief willen parkeren. De wijk ziet graag dat de Gedempte Oostersingelgracht heringericht en vergroend wordt.

Mogelijkheden omgevingsplan

Opsomming van de ideeën:

1. Goede fietsenstallingen;
2. Ondergronds parkeren;
3. Nieuwe parkeergarage met gereduceerd tarief;
4. Herinrichting Gedempte Oostersingelgracht.

Reactie:

Het realiseren van fietsenstallingen, maar ook normen voor fietsparkeren, kan opgenomen worden in de gebruiksbepalingen en bouwregels van de betreffende bestemmingen. Dit geldt ook voor de mogelijkheid van ondergronds parkeren. Het bestemmingsplan is niet het instrument om afspraken te maken over tarieven voor het parkeren. De gemeente heeft overigens het realiseren van een parkeergarage op de locatie NedTrain in onderzoek. De locatie valt binnen het bestemmingsplan Waarderpolder. De locatie ligt niet in het plangebied van het omgevingsplan Centrum. Voor de Waarderpolder zal binnen enkele jaren een apart plan worden opgesteld. Een herinrichting van de Gedempte Oostersingelgracht kan niet worden afgedwongen met het bestemmingsplan. Wel kunnen de regels zo worden geformuleerd dat op gronden met de bestemming Verkeer ook groenvoorzieningen kunnen komen. Bij een eventuele herinrichting kan zo makkelijk 'grijs' voor 'groen' worden ingewisseld.

3. Ideeën van ketenpartners

3.1 Erfgoed

De organisaties Bond Heemschut en de Historische Vereniging Haarlem hebben meegedacht over hoe cultuurhistorie een plek kan krijgen in het omgevingsplan Spaarnesprong. Hiervoor hebben enkele gesprekken met hen plaatsgevonden. Met cultuurhistorie bedoelen we overigens monumenten, orde 2-panden, andere beeldbepalende panden, de gebieden rondom deze gebouwen en de samenhang daarvan, beschermde stadsgezichten, zicht- en lange lijnen en dergelijke.

Beide organisaties hechten belang aan het borgen van cultuurhistorie in de omgevingsvisie. In de ontwikkelvisie Spaarnesprong wordt beperkt aandacht besteed aan erfgoed. Vanuit een visie kan het thema doorwerken in onderliggende plannen. Vorig jaar is de nota Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHH) opgesteld. De nota bevat onder andere een beschrijving van de kernkwaliteiten van de binnenstad. Spaarnesprong maakt hier onderdeel van uit. Ook de beschrijving van het beschermde stadsgezicht Papentorenvest bevat waardevolle informatie.

Het omgevingsplan moet de kernkwaliteiten van het gebied beschermen en de lange lijnen uit de CHH specifiek overnemen. Denk ook aan de zichtlijnen en contouren van de stad in relatie tot mogelijke hoogbouw. Behoud is het uitgangspunt, bijvoorbeeld bij herontwikkeling en herinrichting. Toekomstige ontwikkelingen mogen dus niet ten koste gaan van erfgoed. Het thema zou juist als inspiratiebron kunnen dienen voor nieuwe ontwikkelingen. Leer daarnaast van het verleden. In het Scheepmakerskwartier is reeds veel gesloopt. Keuzes die hebben geleid tot een aantasting van de cultuurhistorische waarden moeten in de toekomst worden voorkomen. Versterk de ruimtelijke samenhang.

De organisaties pleiten voor het behoud van het voormalige drukkerijgebouw van de Fietsnfabriek. Verder zijn zij benieuwd naar het actualiseren van het beleid voor zonnepanelen met betrekking tot het beschermde stadsgezicht en monumenten. Het zou goed zijn als bij nieuwbouw nog meer rekening wordt gehouden met de monumentale waarden van omliggende panden en de waarden van het beschermde stadsgezicht.

Haarlem heeft een monumentenverordening. Het zou goed zijn als deze wordt opgevolgd door een erfgoedverordening. Uiteindelijk zal deze verordening opgaan in het omgevingsplan. Het terrein van Nedtrain maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Het heeft hiermee wel een belangrijke relatie. Het advies is om bij het opstellen van het omgevingsplan hier wel rekening mee te houden. Bond Heemschut en de Historische Vereniging Haarlem vinden dat er te vaak ontheffing wordt verleend van de regels in het bestemmingsplan. Dit gaat ten koste van de cultuurhistorische waarden. Het omgevingsplan zou hier regels over kunnen stellen.

Mogelijkheden omgevingsplan

Haarlem doet al veel om het cultuurhistorisch erfgoed te beschermen. De monumenten worden beschermd door de Erfgoedwet en de gemeentelijke monumentenverordening. Beeldbepalende panden (orde 2) genieten bescherming door middel van het bestemmingsplan. Dit geldt ook voor

de beschermde stadsgezichten, bouwhistorische waarden en archeologie. Deze regels van het bestemmingsplan worden overgenomen in het omgevingsplan.

Aanvullend voor het omgevingsplan wordt gedacht aan regels voor:

- het herinrichten van de openbare ruimte in relatie tot cultuurhistorie. De herinrichting moet een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van het beschermde stadsgezicht;
- bij sloop/nieuwbouw van een gebouw dat afbreuk doet aan de kernwaarden onder voorwaarden ruimere bouw mogelijkheden bieden, wanneer het voorgenomen bouwplan een bijdrage levert aan het behoud en versterken van het beschermde stadsgezicht;
- zonnepanelen met een aantal voorwaarden die strekken tot bescherming van het beschermde stadsgezicht;
- cultuurhistorische waarden gedetailleerd opnemen (goot/nokhoogte, zichtlijnen e.d.), eventueel met een toetsingsmoment door team Erfgoed van de gemeente.

Bij nieuwbouw in het algemeen is de Nota Ruimtelijke Kwaliteit van toepassing. Het omgevingsplan brengt daar geen verandering in. Op dit moment wordt voorbereidend werk verricht om de monumentenverordening mogelijk dit jaar nog te vervangen door een erfgoedverordening. De regels van deze verordening zal op enig moment opgaan in het omgevingsplan.

Haarlem heeft een plan van aanpak om de komende jaren te werken aan het Omgevingsplan Haarlem. De aanpak is zowel per gebied als thema. Uiteindelijk zal er één omgevingsplan van toepassing zijn. De locatie Nedtrain zal dus ook aan bod komen. Het centrumgebied staat als eerste op de rol. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds gestart. Team Erfgoed maakt deel uit van de projectgroep. De komende tijd zal gekeken worden hoe cultuurhistorie het beste tot zijn recht komt in het omgevingsplan. Voor de startnotitie voor het omgevingsplan Centrum volgt een apart raadsvoorstel.

3.2 Veiligheid en gezondheid

De Brandweer, GGD en de Omgevingsdienst IJmond hebben meegedacht over het omgevingsplan. Met deze organisaties hebben enkele gesprekken plaatsgevonden.

Het zou goed zijn als het omgevingsplan regels bevat over klimaatadaptatie. Het aanplanten van groen en realiseren van schaduwrijke plekken helpen hierbij. Dit heeft tegelijkertijd een positieve wisselwerking met het thema gezondheid. Hoe meer groen in de wijk hoe beter dat is voor het welzijn van de bewoners. Regels over het beperken van het verharden van tuinen en minder asfalt in de wijk helpen bij het vergroenen. Het beleid voor geveltuinjes en adoptie van boomspiegels wordt toegejuicht. Let er op dat in de buurt van speelplekken geen snackbars of iets dergelijks komen. Het zou fijn zijn als de speelplekken rookvrij zijn.

Bij het realiseren van een parkeergarage zou ook aandacht moeten zijn voor fietsparkeren en elektrische laadpalen. Fietsen stimuleert de gezondheid. Elektrisch rijden bevordert de luchtkwaliteit.

Op dit moment is de GGD bezig met een handreiking voor het opstellen van regels voor gezondheid. Voor de energietransitie is er een landelijke werkgroep waar de Omgevingsdienst in participeert. Deze werkgroep heeft voorbeeldregels opgesteld die helpen bij het maken van een omgevingsplan. De stukken worden voor de pilot met belangstelling afgewacht. De brandweer geeft aan graag betrokken te willen worden bij de beoordeling als de gemeente overgaat tot het (laten) realiseren van een warmtenet. Dit in het kader van veiligheid.

De ontwikkelvisie Spaarnesprong geeft aan dat de percelen Oudeweg 2B en Dantumaterrein geschikt zijn voor woningbouw, maar ook grotere commerciële functies. De ketenpartners geven aan dat bepaalde vormen van bedrijvigheid zich niet goed verhouden met de woonwijk. Kantoren en soortgelijke functies hoeven geen belemmeringen op te leveren.

Mogelijkheden omgevingsplan

Het omgevingsplan kan zorgplichten - in de vorm van regels - bevatten over onder andere klimaatadaptatie. Deze zorgplichten moeten door iedereen in acht worden genomen. Bijvoorbeeld bij herontwikkeling van een locatie of de herinrichting van de openbare ruimte. Gedacht kan worden aan een doelvoorschrift dat bepaalt dat bij hevige regenbuien of langdurige droogte geen schade mag ontstaan aan gebouwen en infrastructuur. Het is sowieso al gebruikelijk om te vergroenen bij herontwikkeling van een locatie. Het omgevingsplan kan hier nadere regels aan toevoegen. Bijvoorbeeld dat een rookvrije en groene ontmoetingsplek wordt aangelegd.

De mate van verharding van een tuin kan een plek krijgen in het plan. Dit geldt ook voor het beleid voor geveltuintjes en de adoptie van boomspiegels. In de buurt van speelplekken kunnen functies zoals horeca geweerd worden. Let wel, bestaande rechten moeten worden gerespecteerd. Voor Spaarnesprong speelt dit vraagstuk niet. Er zijn mogelijkheden om een rookverbod in te stellen bij een speelplaats in de open lucht in de openbare ruimte. Dit moet uiteraard goed worden gemotiveerd. Op dit moment is de Algemene Plaatselijke Verordening het instrument om dit verbod in te stellen. Met de Omgevingswet zal het omgevingsplan dit mogelijk kunnen maken.

In het plan kan worden bepaald dat de Veiligheidsregio om advies moet worden gevraagd bij de aanleg van een warmtenet. Overigens wordt de Veiligheidsregio vaak betrokken bij de meer complexe aanvragen. De ontwikkelvisie Spaarnesprong gaat voor de locaties Oudeweg 2B en Dantumaterrein uit van woningbouw en commerciële functies zoals kantoren. Het omgevingsplan kan hierin voorzien en andere vormen van bedrijvigheid uitsluiten.

Bijlage 1

Infographics

OMGEVINGSPLAN SPARNESPRONG RESULTATEN GROEN & WATER

Vergroenen algemeen:
bomen en struiken

Water
terughrengen

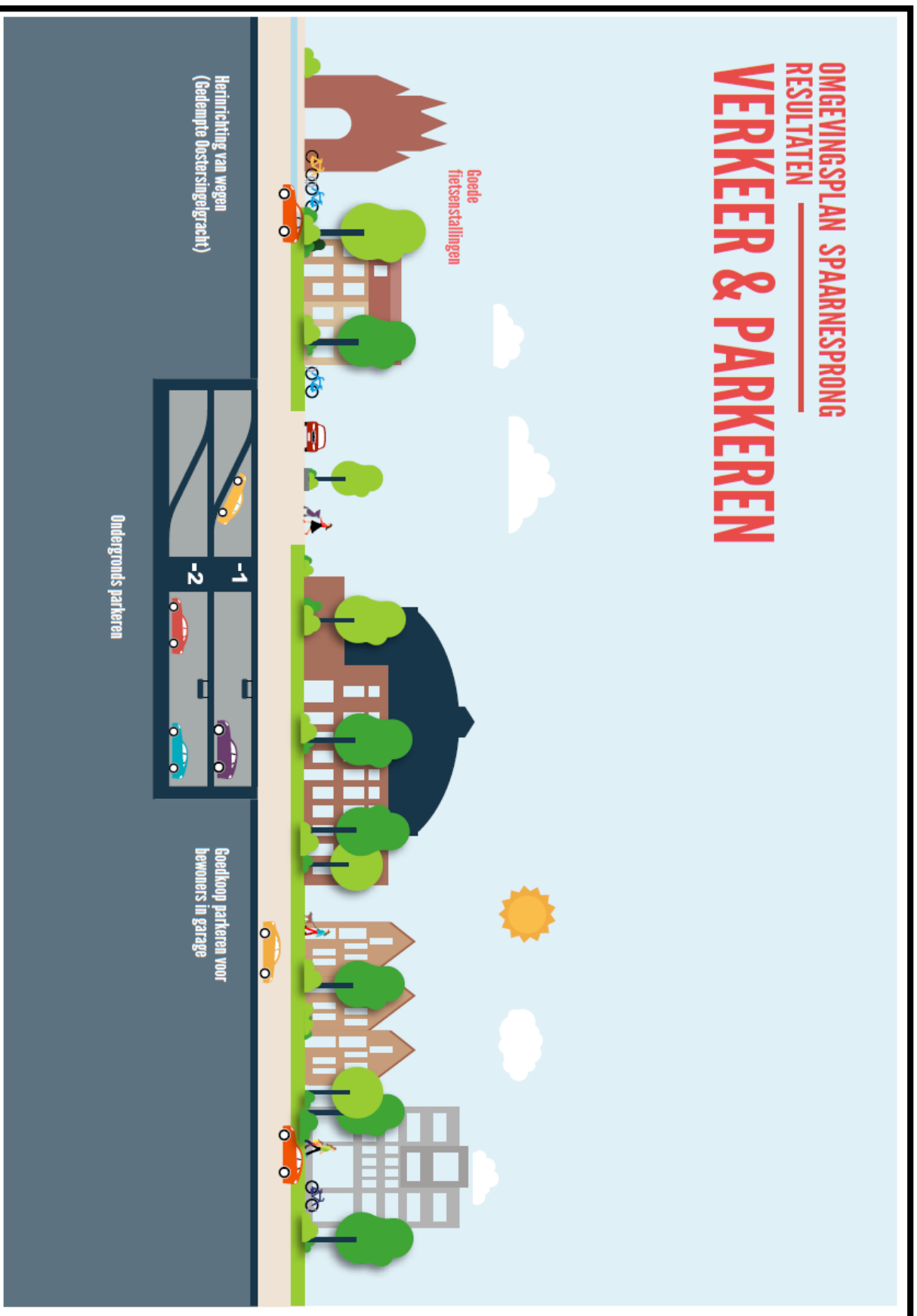
Stadstuin, geveltuinjes,
adoptie boomspiegels

Wandelpromenade

Groen en schaduwrijke
plekken bij herontwikkeling

OMGEVINGSPLAN SPARNESPRONG RESULTATEN VERKEER & PARKEREN

OMGEVINGSPLAN SPARNESPRONG RESULTATEN WONEN & DUURZAAMHEID

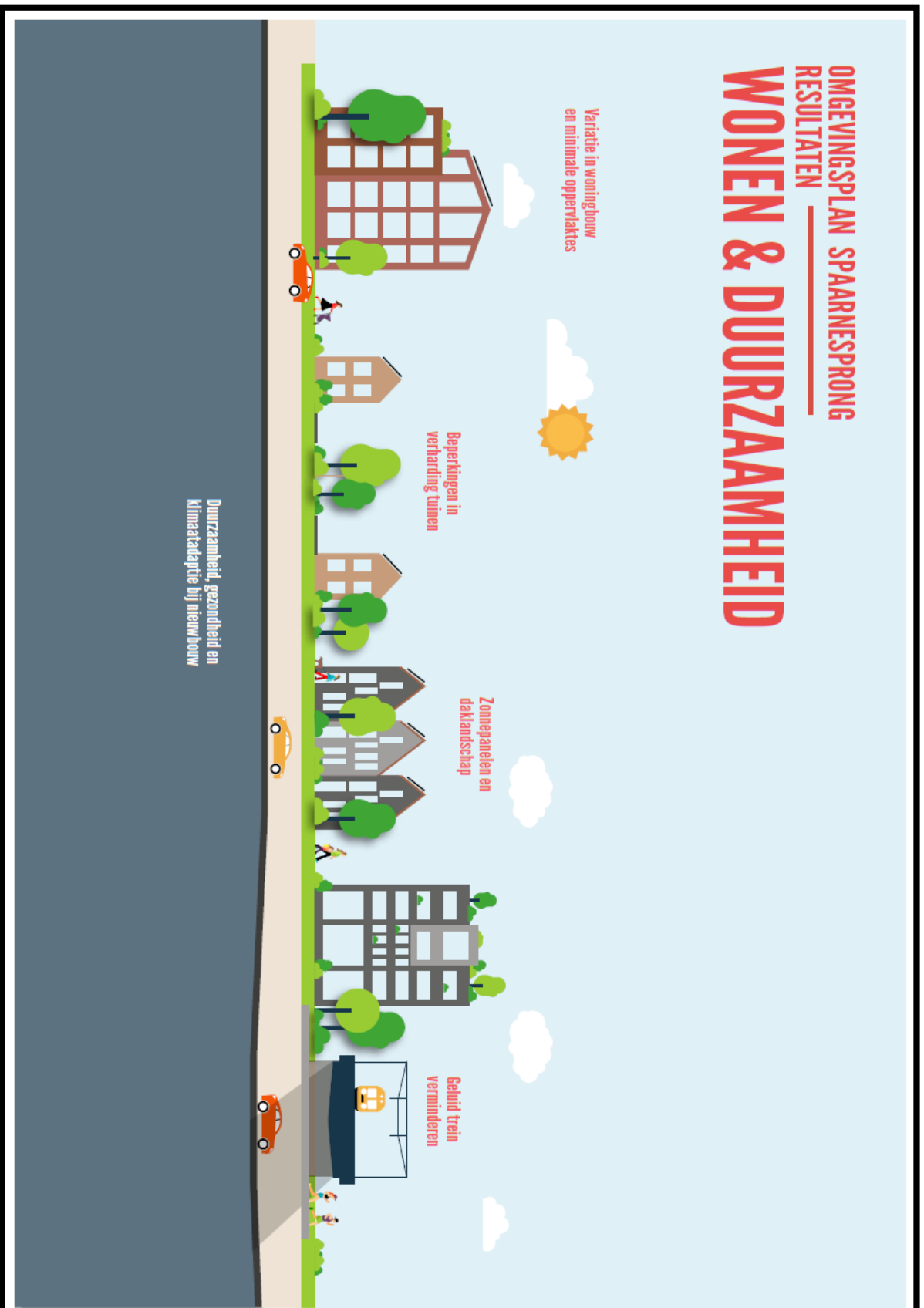
Variatie in woningbouw
en minimale oppervlaktas

Beperkingen in
verharding tuinen

Zonnepanelen en
daklandschap

Geluid trein
verminderen

Duurzaamheid, gezondheid en
klimaatadaptie bij nieuwbouw

OMGEVINGSPLAN SPAARNESPRONG RESULTATEN LEEFBAARHEID

Algemene zorgplichten voor
een goede leefomgeving

Behoud van
de Dierkap

Sport- en
speelvoorzieningen

Mogelijkheid
huurthuis

Braderie en themamarkt

Extramurale zorg
bij nieuwbouw

Ontmoetingsplekken

Supermarkt en buurtwinkels
Winkels voor eerste levensbehoeften

Bijlage 2

Voorbeeld zorgplicht¹:

25.1 Doel bestemmingsplan

- a. Het bestemmingsplan is erop gericht om de doelen van de ontwikkelingsvisie Spaarnesprong te vertalen naar regels over de fysieke leefomgeving;
- b. Het bestemmingsplan is met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het plangebied en bescherming en verbetering van het leefmilieu, ook gericht op het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

25.2 Zorgplicht algemeen

- a. Een ieder draagt zorg voor het naleven van de regels van het bestemmingsplan.
- b. Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:
 - 1. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - 2. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
 - 3. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.
- c. Aan de verplichtingen, bedoeld in de voorgaande leden, wordt in ieder geval voldaan, voor zover in het bestemmingsplan of een beleidsregel of een andere gemeentelijke verordening specifieke regels zijn gesteld met het oog op de leefomgeving, en die regels worden nageleefd.

25.3 Zorgplicht bij aanleg voorzieningen in de openbare ruimte

Bij hevige regenval waarbij maximaal tijdelijk 20 cm waterdiepte ter plaatse ontstaat:

- a. mogen nieuw aan te leggen infrastructurele voorzieningen niet leiden tot schade aan gebouwen en elektrische installaties;
- b. mogen geen nutsvoorzieningen worden gerealiseerd op locaties waar schade aan deze voorzieningen niet voorkomen kan worden door het treffen van fysieke maatregelen;
- c. moeten hoofdwegen begaanbaar blijven.

¹ Met bestemmingsplan wordt het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte bedoeld. Een dergelijk plan is onder de Crisis- en herstelwet de voorloper van het omgevingsplan.

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
23 april 2021

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl